

854

Bazar de la Enseñanza

0.75

Efectos de Escritorio

2. 30.
3.

La vanidad D^a una mesa

Arm	Mes.	C.	N
189	11	9.	8.

Efectos de Dibujo

Fernando 86-Pasaje del Crédito 2.

#/51/500
212

152

For the use of the Committee of

the Board of Trustees

of the University of

La vanitat d'una more.

Comèdia catalana en un acte escrita en vers per

Ramon Camp y Buscarons.

Gracia 25 Octre 1879.

Personatjes

Beela, donna de 50 anys.

Maria, filla de Beela 20 "

Pau, - marit de Beela 56 "

S. Anton, amic de Pau, 60 "

Blanch, nebot del S. Anton 24 anys.

Pera, vici del poble 33 "

Un jutge.

Dot mossos de la esquadra.

Acte unich.

La escena representa les dintres de una casa de jardins, la qual estarà arreclada a manera del actor, sent únicament indispensables, un portal gran al fondo, una porta de quartet a l'esquerra, y una finestra a la dreta.

Escena 1^a

Vecla y Maria sentadas, fent ramis de las flors que hi haurem dintre una panera gran de jardins.

Mar. Pro mare si yo l'estimo;

Vecl. Donchs yo no he vull, s'acolat,

En Port es jure quapo

I ab ell sols, l'has de casa.

Mar Vos vdeu ferme infelissa.

Vecl Ho l que vull ferte calla;

Per que massa me amolinar

Vantas carsons, jay carcam!

Ve bona planta, es molt quapo,

Ab negosi espavilat

I dempres te....

Mar

Donc?

Vecl.

Mols quartes

Y anjo noya deus busca.
Mar. Per que diu lo qu'escolto?
E a mon cor no venchi may,
Per que est quiet mon ya los cuartos
No podian tranquilisar.

Veel. My bona rima de noya,
Mira que tu m vols mata:
Per que digas no t'agrada
En Teret, digas, vejam?

Mar. Si no es pas qu'ell no m'agrada,
Es que yo, estimo m en Blarck.

Veel. A n'aquell toca campanas
Tu es un burro de treball;
No veus clora qu'es un tonto
Tu no mes sab treballa,
I si ab aquet tonto et casas
No viuren ^{may} ~~ja~~ descansats?

Mar. Si ^{propis} ja vrenti al ratera
Ves ab un provel somant,
En Blarck no n te ves de tonto;

(apart) L'ensenyat un capella.

Veel. No veus que si ab ell te casas
May en Blach te portara,
I se sentiu algun dia

Feràs fila al seu costat,
Paiya noya olímpel correr,
Mira, que yo se 'l que faig;
En Solarch no 't comve.

Mar. ¡Per mare!

Uel. No 't comve' es massa animal,
Sempre vestit com un pinço:
Me ja' un festich 'l miral,
Que casi 'm sembla mentida
Que tu 'l puguis estimar.

Mar. Donchs l'estimo ab tot mon cor,
L'estimo, l'estimo tant,
Que si'avuy ell es moria
Demà 'm tancaba el fosar. †

Uel (apart) Sempre 'l mateix, que no pugui
De son cap tenir a n'en Solarch,
Mes yo 'n el meu tinch en Pera
I en Pera ab tu 's casara.

(a n'ella) Si ab en Peret tu et casabas,
He oluria a moltes parts;
Sempre a teatros, y bromas;
Sempre a casinos, y balls;
Cada dia estrenarias
Vestits nous ab farvelans;

Cada dia joyas novas
Portarias a' tas mans.

E quan yo t' contemplaria
Van bonica l' seu costat,
Diria que soch la dona
Mes felissa d' aquest pla'.
Maria, pensa qu' et vull
Com a' mare mes que n' Lluca,
E com a' mare, sols busco
Per tu la felissitat.
Chi casaras eh'?

Mar. Venrem.

Vecl. (apart) Vinch lo plot casi guanyat.

Mar. Mare, hi acabat la tasca.

Vecl. Jo també, tinch fet lo ram.

Mar. Voleu que vaigui a' portarlos?

Vecl. No noya, yo hi tinch d' arna'.

(apart) En Peret vindra' mol prompte,

(a' n' ella) I hem conve' tots sols divals.

(a' n' ella) Mira, ten conte la casa:

Jo m' arribo allí ab un salt.

Mar. Si t' meu pare os demanava,

Vecl. Que soch a' porta' ls dos rams.

(enantesen)

— Escena 2^a —

Maria, sola.

Deu meu de quina manera
Es troba avuy lo meu cor;
Lo mare qu'ab ell no'ma casí,
Y el meu cor per ell es mort.
Per que cadaunne ab en Peret,
Si may no sabré' estimal;
Per que cuipis haig de matarme,
Si valch mes que son causal.
No sé si creure a' la mare
O a' lo que'm diu lo meu cor;
No sé si vendre ma clitxa,
O si seguir ab mon amor.
¡Mes que diuh! potsé' l'estimar?
Donchs si no, que vassilim.
Soroll sento, algú s'acosta,
En Peret... dissimulim.

— Escena 3^a —

Maria, y Peret

Per. Deu la quart.

Mar. Bon dia tinga.

Per. Y sa mare?

Mar. Arie ha surtit.

Per. Cardana' molt?

Mar. No hu ha dit,

Per per are no crech ringa.

Per. Aruy ja' caló'

Mar. Vol di'?

Per. Miri ariso tot suat.

Mar. Donchs ye tinch meon cor gelat.

Per (apart) No se' si' ariso hu diu per mi,
Provem.. veste es molt maqueta.

Mar. No mes que ariso, ya hu sabia.

Per. Es tant bonica Maria,

Que no ja puchan la yaveta.

Mar. Sembla que es burla' de mi.

Per. Ariso no acostumo a' fe';

Mar. Donchs me sembra que veste,

Per. Maria, me'm crequi ariso.

Aruy, si' vinch a' sa casa,

Vinch tant sols per lo seu cor

Puig que l'oreu es mort d'arvor

Plant, que ya no se' l' que'm passa. x

Sens gosar de sa presencia,

Sento que viure no puch;

Morta veig l'anima eluch.

Si estich de vostre en ausencia,
Cada volta que la miro,
Nova ilusio' m'infundeix;
Digera veitg de mi es merces,
Y mes per vostre suspiro.
No s'crega diga mentida
Dich sols lo que sent mon pit;
L'estimo ya ab mes delit,
Que a' la meua propia vida.
Vulga donchs vostre estimarme
Fentme cisi en quet mon felis,
En mi' tindra' un paradis,
Si ab un si no vol matarme.
Que respon?

Mar.

Que no pot se';
Winch ya l'meu cor compronés,
Ya'n aquet no vench per res
Per que al altre estimo ab fe'.
Si a' vostre un altre sempre
Loi dignes que molt l'estima,
Que per vostre ella s'aprima,
Y que quant no l'veu s'anyora.
Que no dorm, que no soslega,
Que sempre pensa ab vostre

Y en fi' veiaja que també
Lo seu cor el amor es cega.
Per mes quartos que tinguis
Vosté a' n' ella estimaria
Si es veritat que a' la Maria
Lea vol com ha dit després?
Crech que 'm Peret no juria
Val cosa 'm sembla a' n' a' mi:
Si diria vosté si'?

Per. Loue no pot ser, l'hi diria.

Mari. Donchs així dech contesta'
No a' vosté en aquest moment,
Lo meu cor, sols amor sent
Per en Starck, y en Starck serà.
Amor eternt vaig jurarli,
Y el jurament dech cumpli';
Tuch jove, y dech fero així;
L'estimo, y no vull faltarli.

Per. Pro consideri Maria
Loue sa inèpre, m'ha promés...

Mari. Lea mare no pot dir res
Si no l'vull, temps qu'heu sabia.
Quant de vosté ella 'm parlaba
L'altre dia abans del tort,

Ja li veig dir que 'l meu cor,
Per un altre palpitaba.

Que no vinguis amotinarme
Per que a ningú estimaria,
Que ab ell sols me casaria,
Y sols ab ell, vech casarme.

Ja heu sap tot, el cipa manera,
Busquis vostè un altre amor
Donchs que no pot clarli el cor
Cipa pobre jardinera.

Per
Maria, si vostè es pobre

No mi' casis, y tindrà
Tot lo que vulga y voldrà
Per que l'or a casa? on sobra.

Mar.
Enfeli's, es creu pot si
Qui per l'or yo aipi' me vendria,
Senyó Peret, la Maria
Desprecia l'or, y a' vostè.

Escena 4^a ^(s'en va)

Juste tota

Peret salt.

Pobre nena, creus pot ser
Que se vuitat vull estimarte,
No heu crequis, kinch cor de roca

El que busco es enganyaste.
Jo soch un lladre de temps
I robar vull la teva honra,
Per yo' sols vinch a' ta casa;
Soch un lladre, y no'm deshonra.
Jo tinc diners; y a' ta mare,
Los diners, trestocan molt;
Ella farà qu'ab mi't casis,
Per que se yo, qu'ella tu vol.
Nos creyen que yo'm diche Pera,
Y aquest nom, no es lo meu nom;
Penseu que soch un hom de honra
Vots vasaltes y tothom.
Tu't casarás ab en Pera
Pensen tots casarte ab mi';
Y com yo no soch en Pera,
Fech deshonrate ainsi.
Preparat tu tinc ab marida
Per que'n Pera yo no so;
Lograré lo que yo penso,
Vull robarte l'honra, yo'.

(s'en va)

Escena 5^a

J. Anton y Pau.

Pau No sé com olimoni avuy
I' hagut de mouer dell lit:
No veu que l' pot jilla' un aire,

Ant Pau qu' hu veig, massa atrevit.

Pau I que ha tingut?

Ant Una gástrica
Nifridia, y catarral.

Pau Enfermetat fuligrosa,

Ant Ya hu crech, estaba molt mal.

Una tos que m' arbolaba

No m' podia empasar res,

M' alimentaba de caldo.

Pau No mes de caldo?

Ant No més.

Pau Si que baixa es poca cosa

Ant Si arribo a menjá' m' mataba:

No menjí' más, senyo' Anton

Sempre veya l' qui' m' cuidaba.

Pau Qui' l' cuidaba?

Ant Primi' un metje

Pro després un manescal.

Pau I com es va deixa' l' metje;

Ant Sengís Pau, per animal.
Figuris que cada dia,
Sempre el mateix m'ordenaba;
Cataplasmas a l'hombrigo,
I per dintre, res m'm donaba.

Pau A l'hombrigo cataplasmas,
Cataplasmas, y per qui'?

Ant No l'hi dich, per que es un burro
Que no sab lo que ha de fé.

Pau I de que eran?

Ant No tu se pas.

Pau De farina de linosa,?

Ant Si feyan puçó de boquil:
Serian de un altre cosa.

Fa li dich que si seguiss
Ab lo metje un dia mes,
L'uedo fet un cataplasma
Consumit, y tot malmetís.
El trech, y vaig a buscá
Lo manscal de la plassa;
Arriba, y al veurem diu,
Venia un metje molt ase.
Tot sequit, fa ana a buscá
Un'igua que no se'l qu'era;

No' he ja pensat, y revifantem
Vaig anà el' cista manera.

Ab tres dias m'ha curat
De la gústica l' meu mal;
Desch avuy de casa meua,
Serà l' metje l' manescal.
Y que tal com van las cosas?

Pau Diu que tremant al recto.

Ant Lou' l' hi ha dit Pau?

Pau Mossen Carlos:

Ant El vicari?

Pau Si' sempre.

Ant Y donchs au qui' tindrem?

Pau També' he diuent, mossen Rocca.

Ant Aquell del Pi? no m'agrada
Bon capella, pero de moda.

Pau De moda?

Ant Si'.

Pau Que vol dir,

Ant Que diu la missa depressa;

Pau Aquest m'agrada,

Ant A mi' no,

No l' entench de res, quant resa.

Y els dos promesos que tal?

Pau El pà enfada' l' meu rebot?
Ea, no senyo, ca, l' contrari;
Un tros de pà, bon picot.

Ant Així si que t'hi asseguro:
De bon picot, orgui' tu es;
X Cria't meu, y que no tu fos,
No faltaría des mes.
Vindrem de casarlos prompte
Vitat senyo Pau?

Pau No sé,
La meua dona si ~~tu~~ oposa.

Ant Doni la veula, no pot sé.
Quant t'hi dirí que t'heressa
Me sembla que ya t' voldrà.

Pau Així sí, sols tingan quartos,
Ab tot hom la casarà.
Per mi que's casin quan vulgan
Y com mes aviat milló.

Ant Senyo Pau, que m'acompanya?

Pau Mont. va'?

Ant No missa majó.

Pau Vambé vindr, qu'haig d'anar a veure
Lo jardí de can Pasia:
Oy que ya m'endescuidaba,

Amorosa?

Ant

Donquim la má.

(Un Pau l'hi dona la má y s'en van)

— Escena 6^a —

Maria sola.

Que's estrany que'n Blarch no vinga

Per las deu y no es aquí;

Potse no podrá venir,

Per no crech que se'l desinga.

Aquesta hora acostumaba

Tots los dias ya aquí se.

Esperem, potse ya ve.

Si no vingues, m'enfadaba.

(S'en va a la portat gran y en lo moment d'arribar entra en Blarch)

— Escena 7^a —

Maria y Blarch

Blarch

Maria vinchete a carstar

Altra volta more amor;

Que mes baten sento'l cor,

Com mes te vull estimar.

Cada jorn quant neig l'ambada

Clarificant los pratets així,

De casa en lo meu jardí

Contemplo lo que m'agrada.
D'aus escolto com veingü
Cants complenans d'armonia;
Y allí l temps passo m'agria,
Pensantou qu'estich ab tu.
Tels arbres veig los aucells
Festejarse tot ditchosos;
Y al veurels yo torn juyosos,
Me sembla que faig com ells.
Veig pel prat la papallona
Besar á la gaza flori;
Pensant mes ab ton amor,
Quant mes passo allí l'estora.
E'estora ab tanta passió,
Que per tu, no se l que m'passa;
Sento que m'fas pati massa,
Y aixís no puch viure yo.
Per tu, no se lo que m'faig;
Quant no t veig, m torno loco; x
Ab res pilota no toco,
Y per tu ya'n block no vaig.
Per veuret una vegada,
Cent horas caminaria;
Per tu, yo tot hu faria

Sols per tu ferença estimada.
Sense tu, viure no podria
Ni un dia ni un sol instant,
Per que t' he socat constant,
Com tu he ets per mi; Maria.
Veritat que passa l' mateix
En ton tenore y noble cor,
No es veritat que t' heu amor
Com mes me veus, mes te creix? x
D'angúnia la pensa'm treu
Que dintre poch ab forts Massos,
Funtarem los nostres brassos
Al dintre l' temple de Deu.

Mar. Per he dius tu, també l' pare
Cambé he dich yo per que he vuy,
Per n' tenim un altre abuy
Que no he vol.

Llach. Qui es?

Mar. La mare;
I ha ficat al cap la seba.
De casarme á mi ab em Peca,
I així Llach m' desespera
Per que yo, sols vuy ser tevo.
O ab tu m' casu, o ab fusar

Dintre poch me veus tancacla;
Primi qu'ab ell se casada,
Vuràs com me se' mator.

Llarch. Casante ab ell, no, no tu fassis,
Per mes que tu vulga ta mare;
Jo tinc qui no tu vol, ton pare,
Que desitja que ab mi't casis.
Sont així en aquesta partida,
Fes lo que vulga i't teu cor;
Reflexiona, que l' amor
Es la ditcha, de la vida.
Ab qui't casas?

Mare.

O yo ab tu.

Llarch. Donchs a' ta mare no crequis,
Fes tant sols lo que fer dequis,
Sens escollarte a' ningú.
En quet mon tant pasatje
Vulgat casar sempre ab honra;
No't casis, ab qui' deshonra
Son nom, sa vida, y sa fe.
Avuy demano ta mà;
I en Pera explico l' historia,
Citari' sons jets de gloria
Que tant rich, van fer l' torra.

Ja mare ab ell te casaba
Pensant fecte ab ell felissa;
Tota cloma, qu'infelissa
Si aquest plan a' cap portaba.
Jo t'obstorto, no hi ha mes;
A ta mare especo aquí.

Mare. Mare crech qu'assiba,
Llarch Si,
Don la ma; vull darte un bes.

(En Llarch pren la ma de Maria fentli un bes y en aquest moment entra la Becla)

Escena 8^a

Mateixos y Becla.

Becla Encuevant quina brometa
Quart los vells no son aquí.

Llarch Becla, haig cu palearos

Becla Si,

No estich per tu.

Llarch Una estoneta.

Becla Ja t'esculto, tira t'art.

(apart) Be se puen lo que tu vols.

Llarch Debem parlar los dos sols;

Becla Los dos sols, noya t'cuartet.

(La noya s'en va per la porta de la esquerra)

— Escena 9^a —

Vecla y Llach.

Llach Venen vos que aquesta casa
De molt temps afissió tincch;
Sabem donchs per que tant vinch,

Vecla Per la noya, be heu veig massa.

Llach Es veritat, vinch per la noya;
Jo vivís sol, no puch esta;
I avuy vinch a' el meu
De vosaltres, viva joia.

M'estima, y ella m'agrada:

Jo l'estimo, y a' ella vuy,

Si no os oroseu abuy

A ma idea enamorada.

Ab en Pau unig pensá ahí,

D'ella lo meu pensament;

No va' trobá inconvenient,

En que's casés ella ab mi.

Sols me falta l' sí de vos,

Crech que com en Pau fareu,

Digueu-me donchs si heu volen

Per casarvos perempte'ls dos.

Vecla Per au no't puch dir res

Per que ya estich compromessa,

I tinc la noya promessa
Fa dos dies.

March ¿Dos?

Vecla No mes.

Ab un senyo a' aquest poble
Molt guapo, y molt elegant;
De la noya fiel amant
Molt ricent, rich, y noble.
Ja veus donchs que faltaria
La Vecla a' lo que ha promes,
Si yo arc a' tu t' donques
La meua filla Maria.

March ¿La noya sab aixó?

Vecla Sab alguna cosa sí,
L'hi explicat aqueix mati.

March ¿, consent?

Vecla M'ha dit que no;

Pro ella sols te que sé
Lo que l'hi diga sa mare.

March ¿Lo que vulga l' seu pare,
¿Lo que yo arc voldre?

Viren pel cap que volquen
Fou lo que hus sembli mes bé,
Per que'm sembla que pot sé

Vostre plan no lograren.

Son pare vol qu'ab mi's casí

Jo vull qu'ella's casí ab mi,

I la reya hu farà' així,

Per mes que vulguen no hu fassí.

Vecla Donchs no vull que passí així;

Quant la reya, com en Pau,

Vincran de fe'l que á mi'm plau

Si ab ell la vull casá' jo'.

No creus pot se tractá' ab nens,

My creant, ya's vol casá'.

No te ri, y gosa á parlar

De casars; digas que tens?

March Eo'l que tinc, honra y diners;

Vinch honra, que no te'n Pena:

Condisió, que's la primera

Necessaria d'un promís.

Vinch diners, puig treballan

No'm falta may lo jornal;

Loch mes rich qu'ell ab caudal,

Si forts meus brassos estan.

Vecla, se tot lo que passa;

Se quisi es lo vostre intent;

Voleu que partí la gent

De la noya d'una casa.
Volen casar a la Maria....
Ab en Pera, pu que es rich
Fent de Nadal

Uela

Mu?

March

Jo hu dich

Fent de Nadal ls guaranyria.
Aquell nom del rich Cruetas
Habu obidat pot se;
No recorden vos mes be
Que ye l' nom de Cimbalstad?
Aquells robes tant notables
Que aquets dos anaban fent,
Que atamordiran la gent
Fent cosas no gens laudables
No recorden?

Uela

Que vols di'?

March

Que m Cruetas, es en Pera:
Que m Peret, es una fiera
Que roba la pau de aqui.

Uela

Miri hu dius tu,

March

I tot hom.

En Pera ab ella no s'ense;
L'estiuo, y aivi no passa

No vull que dugui mal nom.
 Anuy a'm en Pau veure.
 No hi ha mes, l'hi explico aixó.
 Vecla Tant es qu'el veigis, com no,
 Per que ell, farà el que voldrà.
 March Encara aixis emparona,
 I a la noya estimeu vos?
 Crech qu'estima mes un os,
 Al sons fills, que aquesta dona.
 Vecla Ven encicada ab el parlat,
 Per que ya estich alterada,
 March So trench la sarach tant pujada,
 Que ya no se lo que'm fa.

— Escena 50^a —

Matevos y Pau

Pau Quin escandel qu'es aixó
 Del cantó ya es hi sentit.
 Vecla Ven aquest desvergonyit
 D'aquí, e si no m'em vaig yó.
 Pau My carambas que t'ha fet,
 En March qu'es tant bon picot,
 Del senyó Anton lo nebot,
 Nostre gendre, y ara fet?

Vecla Nostre gendre no heu sera'
La noya ab en March no's casa.

Pau Pro hi' au Vecla que passa.

(à n en March) Que hi' haquet?

March Ella dirà.

Pau Endeuant, aquesta es bona;
Si' au els dos ya os bealleu,
Mes endeuant, que os fareu?

March Petons, si' la noya'm dona.

Pau Pro no t'hi dit qu'era teua
Quant m'has demanat abuy....

Vecla Si' tu t'hi has, dit yo no heu vuy
Que la noya sigui' seva.
L'ha demanada un senyó.....

Pau Pro recorda qui hi' promés,

Vecla Ea sabs que no pots fer res,
Si' no vull qu'heu fassis yo'
Algun senyó se' qu'es rich
Tens pot treurer Pau de percas.

March Es rich de cosas ageras,

Vecla No t'cequis, veu lo que t'rich.

Pau Si' pro tu no sabs pot se'
Que'n March tambe es un hercu,

Vecla Que compon, lo que te seu

Si al costat del altre es veí.

Pau

Vós di' que....

Vecla

Serem ditxosos.

Vivrem felissos tots dos.

March

Vivem com el gat y gos.

Vecla

Sempre alegres, y juyosos.

Podrem sempre'l treballá

Y el descans ya es hora vinga.

Pau

Mentes la noya hi convinga,

Vecla

La noya en tot convindrà.

March

Es lo que falta sabé.

Vecla (upant)

Es d'en Pera la Maria.

Pau (a March)

Será per un altre dia

Ja veus que no hi puch fé veí.

March

Tel diré, mireu que l'honra

Veneu en la vostra filla

Casantla, per que pubilla

La fa un bon ple de deshonra.

Tel diré, veneu la ditcha

De vostra filla innocenta:

Per ell, vostre ment intenta

Colma' a' n'ella de desditcha.

Voleu casa' a' la Maria

Ab en Pera, qu'es un lladre?

Quant si' es quadra, com no es quadra,
Que's Madri, ya ja' algun dia.

Pau Aquell senyo'?

Vecla No he puch creure.

Pau Casi be'm sembla mentida,

Llarch Mentida yo? en ma vida:
De duptes Pau es puch treure...
Voleu saber el moment?

Seguime.

(En Pau ja' com si anés ab ell y la Vecla l'atura)

Vecla Pau, sont pretestos:

Noy, mals tramits sont aquestos.

No veus qu'aquest vicot ment.

Pau No se, pero'm sembla que no'.

Llarch Vecla, no m'insulteu.

Doncula a'm ell, mes per Deu

No diguen lo que no so'.

Robeu ma felicitat;

De la noya, la ventura.

Vecla Pobu Llarch, aixi' l'apura?

Ja't passara'

Pau Prou y aviat.

Vecla No veus qu'ets jove tu encare,
Ja ni han d'altres per casa;

Llarch Uecla, no'm feu confessa'
Per que ya surtu de marce.
Es la clamera vegrada
Qui a' ella os parlo yo aqui;
Ma la clomeu?

Uecla ¡No!

Pau Jo sí.

Uecla No hu vull.

Pau Niya no, l'hi arrada.

Llarch Sencs ella, que me'es la vida
En quet mon de desventura;
Si' ai'pis robeu ma ventura
Fent ma pena mes sentida,
Per que mes viuer? per que?
Si' ya no vol lo meu cor
Altra cosa que la mort
Ja que a' ella no puch sé.
Si' ab ella no' ja puch casar
En quet mon, que hi' fare' sol?
Si' en re' trobare' consol,
I tot me fare' plorar.
Tota l'ànima entristida
I no'm bat ya casi' l'cor,
Si' aquesta es la meua sort

Deu meu que trista ma vida,
Dejeun? per l'ultim moment
Ab vostra filla parla,
Diguen que vingui a calma
De mon cor lo sentiment.

Es aquest l'ultim favor
Que'm farau ya'n questa vida;
Feu que vingui desquida,
Null despecte a mon amor.

Vecla Valgam Deu, qu'es cansone;
Mira Pau, criada a la noya.
(En Pau sense mouers)

Que fas aturat baboya?
Pau Que vols que fassi, no tu se.
Mont es?

Vecla Allí l' seu quartet. (singelantlo)
(En Pau s'en hi va y la criada)

Pau ¡ Maria! Maria!

March ¡ Pobu nuna!

Pau Kaira, que'm fa així una pena
Que no se..

Vecla Calla triplet.

— Escena 11^a —

Mateiros y Maria que sent mitja plorosa

Llach ¡ Maria!

Mar.

No'm dignis' re'

Escollaba, y se'l que passa;

Demá'm traurase de eixa casa

Si tu y morts, morta També.

Llach

M'estimas encare tant?

Donchs així no vols en Pera,

Mar

¡ No!

Llach

No? Maria espasa

Tach encare ton aymant.

(s'entra)

— Escena 12^a —

Mateiros muros en Llach.

Vecla

Gracias á Deu que ya es fora;

Quina calumnia mes gran;

Qui qu'en Pera á fet robán,

Tau

Mira tu, la noya plora.

Vecla

Qui t'has cregut?

Tau

Je de res;

Nís si'l poble no heu sabría;

Vecla

Si fos lladre, s'estaria

Fent vida aquí de marqués?

Uethom conciv a'n en Pera
I ringui diu res d'airó,
Ve sembla possible?

Pau

No,

Vecla

No pot ser, de cap manera.
Mira'n March quina tremoya
Mes bonica t'ento'm feya:

Pau

No sabs airó per que tu deya,
Per que t'hi dassis la meya.

Vecla

Mira'n March qu'es airórit,
Per la meya no t'haurá.

Pau

Donchs a'quí la vols doná?

Vecla

A'n en Pera com t'hi dit.

Ve' diris, q' es bon marinyó
Per mes que per que't no heu sigá;

Pau

Be sí, pro que vols que t' diga
Per casa es massa seruyó.

Vecla

Aixó busco, y donchs que t' pensas,
Ab ell, no treballarem;

No veus que sent rich, viurem
De la seva esquena a' espensas.

Pau

No m'agrada.

Vecla

I amí que,
Si me Pagará, a' mi sí.

Pau I la Maria vols dir?

Vecla Ella farà el que voldrà.
Vitat? (à Maria)

Mar. Casarme ab en Pera,
 Arais jo sabré matarme;
 Ab ell que's llamen lligarme?
 Sols pensari'm desespera.
 Mar, no es capficuem
 Per que ab ell no'm casare'.

Vecla Tu faràs lo que voldrà
 Come sis y quatre fan deu.
 I que hont havem arribat?
 Vha mana la terra mare,
 Tot que heu fessis lo teu pare,
 I heu faràs, per fessa o' grat.
 I això de lladre no heu digas
 Per que'n Peret no es això.

Pau A no noya, es bon miryó;
 Si heu fegas per yo, no estigat.

Mar. Voleu que'm casi? heu fare;
 Tro'm roben la pau del cor;
 La vitcha, tot more amon
 Lue ab en Pera no tindré.

Vecla Vheu sembla, ya't passara;

Pau . La t'passarà així Maria.
Vecla . Les diris, sont l'alegría
Del cor de tot ser humà.
Les pous, pels fills busquem
No mes qu'el seu ben está;
Si ab en Pera t'fem casa,
Es per que ab ell conceirem
L'u'n quit mon viuràs felissa,
Lue no tindrás de fer ri,
Y en fi baixa estaràs bé
Podrás aná sempre a missa.
Lue content estaràs en Pera
L'uant l'hi diris que va el vols;

Pau . Ou, vaig a arregla los cols.

Vecla . No hi vaigis encara, espera.
Pell que veigis que content
Estarà quant l'hi diris.

Pau . Miratet Vecla, com bé (guaitan per la finestra)

Mar. . Me mata lo sentiment.

Vecla . No diguis res del qu'ha dit.

Pau . Tu'es Madre, ves si tu diria.

Vecla . Com no tu es, s'enfascaria
Es home de molt sentit.

Pau . Fug d'aquí així no m'heu digas,

Ja sí lo que tinc de di.
Vecla De tot normes que di sí,
Patent ab mi, sempre estigas.

— Escena 13^a —

Matejos y Peret

Vecla. Peret, la Maria es seva.
Peret. Que'm diu? sera' possible,
Lo que tu creya un impossible
Arriba per si a ser meua?
Vanta ditcha lo meu cor?
Casi bi'm sembla mentida;
E tant felis en ma vida
Qu' aixi obtingut son amor?
Pot ser no sera' veritat.

Vecla. Voleu dir que la Maria?
Peret. M'ha promes qu'es casaria.
Si fos aixi realitat.

Peret. Ab mi qu'ella's casara?
Pau. Si sergo' sí, seu tra dit me;
Peret. Si també tu vol lo seu pare,
Pot ser sí qu'ella tu volera'.
Marieta, siguim franca;
Qui qu'es casa voste' ab mi?

Mas (apart) Ay Deu meu no se que di.

Si sempre.

Pret

Ja res no m marca.

Soch l'home yo mes ditcheu,
Quin goig y quina alegria,
Sent abuy l'amirra mia
Pensant qu'ens volem tots dos.

(apart) Tche nena, si sabia

Que no estimo gens ni mica,
Que sols veig per....

Vecla

Seras rica

Casante ab ell, tu Maria.

Pret

Casante ab mi ella tindrà
Tot lo que vulga y demani;
De mi, que disposi y mani
Per que tot hu logrará.

Jo soch rich, tinc moltos diners,

Vivrá com una marquesa

Si vol complis ma riquesa

No fent vida de pagés.

Pau

Si, si, noya vulgau fecho

No vulgas fu com nosaltres

Que treballan mes qu'els altres

No res em mequit may.....

Vecla

De cero;

Sempre com una amestrada
He' anat per quets morns de Deu,
I encara abuy costi' me veu
Sens estar gens descansada.
Oraballo mes que cap negra,
Ves coment el 'aqui, y el 'alla,
Vot vivó' ya no heu farà'.

Pau

Vecla

Ara ya estich mes alegre.
Pensant que no sera parent
I ompla more cor el 'alegría.
Vambé' l meu.

Pau

Vecla

I el teu Maria,

No sent lo qu'els nostres sent?

Maria

El meu? També' ¡pobre cor! (apart)

Me palpita, y most el duch:

Estima' a'n aquest, no puch

Sent el 'un altre mon amor,

Pau

Com mes vegades la miro

Mes desitj tinc de mirarla,

Mes senta vull estimarla

I agradantme, mes suspiro.

Es la noya mes honesta

I mes maca el 'aquest pla'.

Becla Scipò si; ya pot busca'
No ni ha pas cap com aquesta.

Pau Per casa l'hi farà molt.

Becla Sob molt bé tot endresaro,
Quant vol lo el aquí ameclaro,
Ja's lleva primer que el sol.

Paut A casa no farà res
Ni permetreu yo podria;
Si'et mi's casa la Maria,
Será ma esposa; y res més.
Lo tincts criats y criadas
Que a nosaltres servirán,
Y aquets sols endressarán
De nosaltres las posadas.
La Maria, la mestressa
Sols serà de casa nova;
D'els diners la clau, es seva.

Becla (à Pau) Lo casament porta pressa.

Paut Me comrei prompte casament
Per que sol, no vaig prou bé.

Becla Ja la Maria també.

Paut Vindrem qu'ana' a monestanyos.

Pau D'així vull cuiclarren yo
Per que es cosa que m'agrada;

Vecla No hu pots fe aquesta vegada.

Pau Tsch molt amich del rectó;
Ens volem com dos germans,
I ell depressa hu faci' amá.

Vecla Per home?

Paut Deixeu-lo está,

• Hu seipo a las sevas mans.

Aquí van los meus papés, (los hu dona)
Cédula, y fe' de bautisme.

Pau (prementlos) Ja creu ab lo cristianisme.

Paut I donchs, no faltaba més;

(a Maria) I voste's casa contenta

• Ab mi' Maria estimada?

Mae. Si'm caso ab voste' fersada,
Com vol qu'm casi' contenta.

Se a voste', no'l puch sufri';

Si' puguis, lo mataria;

De voste', trossos faria

Per que cre'm trossipa a' mi'.

Per fersa'm caso ab voste'

Per que crepis me fersa' casa;

Com vol qu'el juga estima'

Si' more cre, sab qu'altre 'l té?

Paut (upant) Gu'a' mi' m'estimis o' no'

Així si no m'fa pas ris,
Com són falsos los papers
Qui's casa ab tu, no soch yo'

Maria

Així roban ma ventura
Fentme infelissa en quet mon;
I diu que catòlics son
Quant m'omplaren de desventura.

Mo casu, per obedi'
Las vidres que m' dona un pare;
No per qui l'estimi' yo ase
Qu'el desprecio sempre, ¡si!

Pent

No se' per que així ha de se'.

Pau

Bueno donchs, tots dos m'els queda.

Petra Godol y Luveclo

Deu dir la cecuda, eh?

Pent

Així mateix, lo meu rum.

Pau

Donchs vaig a la rectoria.

Vecla

Sobre tot em convidaria

Pau

Pro. dona, som, i no som.

(S'en va envers lo portal gran y en lo moment d'arribarí entran lo jutje y dos
mossoes de la esquerra.)

— Escena 24^a —

Mateiros y Jutje

Jutje

Alto al Rey.

Mateiros

Mossos aquí,

¿Le volvéis?

Viola

¿Que que passa?

Jutje

No ha mucho que en esta casa
Se ha visto entrar Sancho Pi.

Pere

(apart)

Me busca.

Pau

Aquí no s'engó,

Si aquí no ni ha cap de Sancho.

Pere

(apart)

Ay Deu meu, quin chafaranch
Si s'descubrix que soch yo.

Jutje

De la casa ustedeu todos?

Pau

Si s'engó menos aquí. (sempabam á en en Pere)

Jutje

Como se llama?

Viola

Pere,

Pau

En y el apellido Godos.

Pere

(apart)

Estich perdut.

Jutje

Es el mismo

Es este á quien busca yo.

Pau

No pot ser, tingui' s'engó. (donarli los papis que l'hi ha dat en Pere)

Jutje

Cecilia, y fi de bautismo?

Pau

Si s' casa, ab la meua filla

Vecla
Jutje
Pau
Jutje

Él conech de molt temps há;
Potsi si qu'el bi' á agafa
Esta firma es muy sencilla.
Es sencilla, que vol di'?
Sue el tal Sancho es el señor,
Y ordena el gobernador
Sue puenca á don Sancho Pi.
Vengo muy bien informado;
En lo tanto, daos preso.

Pau
Tuo Sena, como y eso.

Jutje
Basta ya, hemos acabado.
Registradle. (dirigirse á'n los mossos)

Pert
Ab molt cuidado.

Jutje
Yo sech aquest Sancho Pi;
Sue vol donchet vesti' de mi'?

Jutje
Del juggedo es reclamado;
Por su balleon de camino
Nich Cuestas apocado,
Por su un hombre malvado
I de Pablo Pi, asesino.

Vecla
Defensis Pert, que fa'?

Pert
Si es vitat tot quant ell viu
Pui' vaig fero en un istiu
Com me puch yo defensá.

So vech un lladre, sabeu?

Me deyan lo rich Cruetas;
Aquell que ab en Tumbatotas,
Robavam per qui a tot Sen.

Fortuna molt colossal

Vais per robar a tot hom,
I aqui vais mudarme el nom
Per que el propi, m'heya mal.
Com ningú aqui m'concebia,
Vais crumir estar segú;

Per veig que hi havia algu
Llu per tot me perseguia.
Sent per qui, sempre pensaba
Com vech lladre, y u'm deshonra
Roba de la filla i honra
Fent veure que l'estimaba.

Pau i Miserable, sent el aqui

Veia Agapulo desguisa.

(la Maria) Maria cega mentida

Lo que m' deya n. March a mi

Maria Sab aquest volen casarme?

Veia O no, no, en cap manera;

Pau Veyeuu el aqui a n en Pera
O si no, vais a vengarme.

Pau

So sock jutje, un criminal;
So sock, aquet que busquem;
Portume allí heort vos volquem
Puig muresch un catafalch.

(Ven ía furiós per lo portal gran; jutje, y mossos al clauera)

Escena 5^a

Uecla, Maria, y Pau

Pau

Encare vols buscar cuartos?
I el que vulgas vols que fessi?
Si may mes Parvito á cuemar
Lu' un punyal to cor'm passí.
Desde abuy, yo aquí governo;
I acabat ya tot arí;
Desde abuy en questa casa,
Fará's lo que vulga yo.
Per no volqui dar la noya
A n en March per que es un pobre,
Lo casabas ab un March
Que sols c'ui deshonra á sobe.
Per tu, un disgust del dinerosí
Arabam á terri aquí;
Per volquer la noya rica,
Lo dabas á un asessi.

Pau March, no l'escolltabam
 Quant aquí t' podré us hu deya;
 Ja veus que no diu mentides.
 Vecla Era veritat, y no t' creya.
 Pau La noya ab en March es casada
 I'estiman, y hu vell així.
 Maria ¡Oh! gracias pare, mil gracias.
 Pau Es honestat, y un bon factí.
 Vecla Tu es casat en hora bona;
 Com tu, hu vell yo també;
 Si així hagues sabut la Vecla
 No hauria aquí passat ri.

— Escena 16^a —

Mateixos y March que surtirán ab molt ànims.
 March Vecla, Pau, surtiu á fora
 Lu veureu lo que yo os deya.
 Vecla Era veritat, y no t' creya.
 Pau March, arribas á bona hora.
 Aquí tens la noya teva
 Poden casars quant volguen.
 March ¡Oh! gracias, gracias, Deu meu.
 Arribas per fi á ser meua.
 Es quaxteu com passa t' March

Pel camí de las tres creus
Tucita l' Maria, no l' veus
Pres pels mossos de la esquadra.

Vecla Pardonem d'aquí mateix
Les parantals que yo t' deya:

Llarch Heu vist qu'es lladre.

Vecla I no heu creya
L'han vingut agafat aquí.

Llarch Aquí?

Pau Aquí'n quípa casa,
Aquí Llarch, l'han agafat.

Llarch Donchs ya heu vist qu'era vilitat
Vot quant vos deya.

Vecla Irou, massa.

Llarch Iro'm doncu la noya, eh?

Vecla Si Llarch, ab tu es casará.

Llarch Donchs així aixíem esta
Lo pasat.

Pau Així, hem es fe'.

Llarch I et casar contenta ab mi
Qu' Maria del meu cor?

Maria Si'm caso sentin' amor,
Com vols que no heu fessí així.
Sens tu en'quit no viuria;

Tu sols a' mon cor alientas
Vant a' ma vida alimentas,
Que sens tu, yo'm moriris.
March Qu'ets bonica; cada volta
Qu'et contemplo tant hermosa,
Pau Ja estem a' n' aquella cosa
Que fa' perdre a' n' ellis la solta.

— Escena 57^a —

Mateu y S. Anton

Ant Mira March, en' quet moment
Per tu eixa carta he rebut.

March I ahont podria' haber vingut?
Misi'm posa ab sentiment.

Ant Jo crech sera' del curyat
Segons m'ha dit lo carti.

March De Paris vol dir que ve';

(obrimtha) Be de Paris, es' vilitat.

Pau Que deu porta'?(a' n'el senyo Anton)

Ant Ja hu sabrem.

Vecla Alguna nova dolenta.

March Sobu onch, m' deixa una renta
Que tots ne disfrutarem.

Vecla La carta y posta vinis?

Donchs així es notícia bona.

Starch En la Barxh de Barcelona,

M'els daràn ab quets papirs (ensinyan lletres de cambi)

Ant I donchs Starch qu'et porta molt?

Starch Deu mil duros, diu aquí.

Ant Vots per tu? y cap per mi?

Starch Diu que sou tots per mi selt.

Ant Donchs aixís ya no t'heresco:

Becla ¡Ay! ay! per que no heu pot fé;

Pau D'així no n'has de fer re.

Ant Com don meus, per mi m'els queda.

Si qu'en en Starch heredaba,

Es per que'n Starch ves tenia;

I com a mi ab la Maria

Lu'es cases, molt m'agradaba;

Saben que voste' no claba

La noya'n el nebot meu

Per ser pobre, l'heya hercu

I aixís a tots contentaba.

Pro ara, no cal així;

Deu mil duros sont dinés,

I crech que ab aquets papirs

L'hi darà la noya, no?

Maria Si sens així ya heu volia

La mare; vitat qui si? (à sa mare)
Vecla.
Si avans et'entra' vostre àqui,
Ha era seva la Maria.

Ant. Es di' donchs, que bus casarem?

March. Quant vulga 'n Pau, y vostre.

Pau. Per mi, quant heu volguem fè;

Ant. Donchs casarem quant volguem.
Vitat Vecla?

Vecla. Ay si, si,
De què's casem en tinch goig.

Ant. D'allegria 'm terra boig.
No se tu que passa em mi.

Maria. La mare estava contenta
Puig ya te lo que buscaba,
Ella tant sols desitjava
Que pugues viure de renta.
Així volia, y ya heu te are;
Vivem rica ella ha lograt,
Era sols sa vanitat,
La vanitat d'una mare.

Vecla.

L. Camp y B

11006390 157

